

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **H. V.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2011, č. j. MV-10074-3/SO-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2015, č. j. 6 A 314/2011 – 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí České republiky – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 9. 2011, č. j. MV-10074-3/SO-2011, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Správní orgán prvního stupně“) ze dne 6. 9. 2010, č. j. OAM-25642-14/MC-2010; jím žalobci zrušil povolení k trvalému pobytu z důvodu obcházení zákona s úmyslem získat povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákona o pobytu cizinců“).

[2] V souvislosti s žádostí manželky žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území České republiky, zjistil správní orgán prvního stupně šetřením, že byl žalobce rozhodnutím Okresního soudu v Nymburku ze dne 12. 12. 2000, č. j. 1 T 252/2000, potrestán podle § 247 odst. 1 a 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, trestem vyhoštění na dobu 5 roků do 16. 1. 2006. Žalobce si následně na Ukrajině změnil jméno a příjmení z K. V. na H. V., nechal si vystavit nový cestovní pas a pod novou identitou v době trvání trestu vyhoštění

se vrátil v roce 2004 do České republiky, kde mu správní orgán prvního stupně vydal na jeho žádost nejprve povolení k dlouhodobému pobytu a následně povolení k trvalému pobytu. V žádostech o vydání povolení k dlouhodobému pobytu a trvalému pobytu uvedl pouze své nové jméno a příjmení, aniž by uvedl své původní jméno, příjmení a skutečnost, že byl pravomocně odsouzen za přečin krádeže k trestu vyhoštění.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou u městského soudu, ve které namítal, že neuvedení dřívějšího příjmení v žádosti o povolení dlouhodobého pobytu není obcházením zákona o pobytu cizinců, resp. že zde nebyl splněn předpoklad § 77 odst. 1 písm. a) téhož zákona ohledně obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, nýbrž se jednalo o vadu podání odstranitelnou na výzvu správního orgánu. Dále v žalobě namítal, že se § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců vztahuje pouze na řízení o povolení k trvalému pobytu a nikoli na řízení o povolení k dlouhodobému pobytu, v rámci kterého byla podána žádost bez uvedení dřívějšího příjmení. Rovněž neuvedl dřívější jméno a příjmení na žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu s úmyslem získat trvalý pobyt. Dle jeho přesvědčení je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné a zrušení trvalého pobytu představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Městský soud jeho žalobu rozsudkem ze dne 26. 2. 2015, č. j. 6 A 314/2011 - 44 (dále jen „napadený rozsudek“), zamítl a žádnému účastníkovi nepřiznal náhradu nákladů řízení.

[4] Proti rozsudku městského soudu brojil žalobce (stěžovatel) včas podanou kasační stížností. Zároveň s podáním kasační stížnosti navrhl stěžovatel zdejšímu soudu, aby jí přiznal odkladný účinek ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že právní moc rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a žalovaného jakožto jiný následek těchto rozhodnutí by pro stěžovatele znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Vykonatelnost rozhodnutí žalovaného by pro něj znamenala, že pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky a bude muset ve stanovené lhůtě opustit území republiky. Ostatní právní instituty upravující pobytovou otázku jsou pro něj nedosažitelné.

[6] Vykonatelnost správního rozhodnutí žalovaného má pro stěžovatele negativní důsledky, a to zejména v podobě velmi citlivého zásahu do jeho soukromého a rodinného života, resp. v podobě nenahraditelné újmy, neboť na území České republiky pobývá již téměř 10 let, vytvořil si zde veškeré rodinné, sociální a pracovní zázemí, má zde mnoho přátel a již si přivykl na zdejší způsob života. Mluví plynule česky a za svou domovskou vlast považuje již Českou republiku, kde se nachází významná část jeho života. V této souvislosti odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100.

[7] Další negativní důsledek nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti spatřoval v případné omezenosti v jeho právu na spravedlivý proces, jelikož by byl jeho kontakt s právním zástupcem významně omezen, a odkázal na již zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu.

[8] Rovněž namítl, že by pro něj neexistoval způsob, jakým by si mohl v souladu se zákonem,

bez existence být i dočasné možnosti pobytu, podat žádost o jiný druh pobytového oprávnění, na které může v současné době dosáhnout. Ztratil by tedy možnost řešení jeho pobytové otázky. Odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, dle kterého má rozhodnutí o přiznání odkladného účinku předběžnou povahu a nelze z něj předjímat rozhodnutí ve věci samé.

[9] Žalovaná byla vyzvána k vyjádření se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační

stížnosti. Této možnosti ovšem nevyužila.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užíje přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).

[11] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[12] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou závislé na osobě a situaci stěžovatele. K tomu Nejvyšší správní soud uvedl: „*Je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, brozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K tomu musí soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 107 odst. 1 s. ř. s.) netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání.*“ (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, publikované pod č. 3169/2015 Sb. NSS). Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[13] V dané věci by mohlo být dotčeno právo stěžovatele na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení kromě substantivních negativních a pozitivních závazků vyplývají i závazky procedurální. Zásahy do zájmů chráněných čl. 8 Úmluvy totiž musí vyplývat z rozhodovacího procesu, který je

spravedlivý, a poskytuje dostatečný respekt k zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001 ve věci *T. P. a K. M. proti Spojenému království*, č. 28945/95, § 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996 ve věci *Buckley proti Spojenému království*, stížnost č. 20348/92, § 76). Osobám, do jejichž práv je v určitém řízení zasazeno, musí být dostatečným způsobem umožněno v tomto řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi čl. 8 Úmluvy a zárukami, která garantuje právo na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887).

[14] Tento pozitivní závazek musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku a újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do stěžovatelových práv by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože by musel opustit území členských států Evropské unie již předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti. Nemohl by proto náležitě chránit své zájmy díky možnosti vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto poměrování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[15] Pokud jde o možný rozpor s důležitými veřejným zájmem, je nutné poměřit zájem stěžovatele na ochraně jeho výše uvedených procesních práv se zájmem společnosti na ochraně veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná. Přiznání odkladného účinku by proto nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[16] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že by Nejvyšší správní soud v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti v projednávané věci nectil výše popsany závazek státu umožnit stěžovateli, do jehož práva na respektování soukromého a rodinného života bylo zasazeno, účinně chránit své zájmy. Pokud by došlo ke správnímu vyhoštění stěžovatele, což by byl možný důsledek jeho setrvání na území České republiky i po nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jen stěží by bylo možno hovořit o spravedlivém rozhodování o jeho kasační stížnosti, které by dostatečně respektovalo zájmy vyplývající

z čl. 8 Úmluvy, jak vyžaduje výše citovaná judikatura. Tím ovšem nemá být řečeno, že je třeba přiznávat odkladný účinek všem kasačním stížnostem proti zamítavému rozsudku o žalobě proti rozhodnutí, kterým správní orgán potvrdil rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. I zde je třeba zvažovat individuální okolnosti každé konkrétní věci. Současně Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publikované pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[17] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu Praze ze dne 26. 2. 2015, č. j. 6 A 314/2015 – 4, i rozhodnutí žalované dne 9. 9. 2011, č. j. MV-10074-3/SO-2011. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 6. 9. 2010, č. j. OAM-25642-14/MC-2010, proto není v právní moci. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu